Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika	19.10.2026, klo 15:00 - 15:45
Paikka	Kaupungintalo, Valtuustosali ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 39	**Valtuustokysely miten Tampere varmistaa, että myös pienet ja paikalliset toimijat voivat pärjätä kaupungin kilpailutuksissa - Johanna Kirjavainen**
§ 40	**Valtuustokysely iltapäiväkerhojen käyttöasteen kehittymisestä - Laura Vänskä ja Johanna Kirjavainen**
§ 41	**Valtuustokysely Tammerinpuiston turvallisuudesta - Jocka Träskbäck**
§ 42	**Valtuustokysely hankintaosaamisesta ja pk-yritysten toimintaedellytyksistä Tampereella - Pilvi Kuitu ja Tuila Jaatinen**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Halinen Aino
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartti
Helimo Matti
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Hirvonen Mira
Holmqvist Ronny
Ikonen Anna-Kaisa
Jaatinen Tuila
Jussila Anne-Mari
Järvenpää Elina
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi, varajäsen
Kallio Kalle
Kampman Ulla
Kirjavainen Johanna
Korhonen Laura
Kuitu Pilvi
Kuusipalo Saana
Leino Ida
Linden Lauri
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Moilanen Anna
Mustakallio Jaakko
Nurminen Ilmari
Porttikivi Ilkka
Priimägi Oliver
Puolimatka Marika
Pursiainen-Hautala Sirpa
Salmijärvi Mirja
Siren Jouni
Taina Anneli
Tapio Mitja
Träskbäck Jocka
Törmikoski Veera

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vikman Sofia
Vänskä Laura

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Kajander Kerttu, nuorisovaltuuston edustaja
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiainjohtaja

Poissa

Gustafsson Jukka
Ivanoff Antti
Jussila Perttu
Jäntti Aleksi
Järvisalo Vilma
Karjalainen Miisa
Kostiainen Leena
Machaal Mahmoud
Nevanperä Lauri
Ovaska Jouni
Puisto Sakari
Rajala Petri
Suomi Iia-Elisabeth
Tanus Sari
Tynkkynen Oras
Uotila Mats
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Virolainen Atte

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola — Puheenjohtaja
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 39

Valtuustokysely miten Tampere varmistaa, että myös pienet ja paikalliset toimijat voivat pärjätä kaupungin kilpailutuksissa - Johanna Kirjavainen

TRE:4761/02.00.01/2026

Päätös
Merkittiin.

Perustelut
Tampereen kaupunginhallitus hyväksyi 27.4.2026 kaupungin hankinnan strategiset painopisteet vuosille 2026–2029. Yksi painopisteistä, "Taloudellista vakautta", sisältää toimenpiteen: "Varmistetaan, että kaupungin hankinnat ovat houkuttelevia eri kokoisille tarjoajille ja mahdollistavat elinvoiman kasvua." Toimenpiteen mittareiksi on asetettu pk-yritysten osuus sopimuskumppaneista (nykytila 50 %) ja pirkanmaalaisten toimittajien osuus tarjoajista (nykytila 40 %). Tavoite on siis kaupungin oman linjauksen mukaan jo olemassa.

Käytännön kilpailutukset eivät kuitenkaan aina tue tätä tavoitetta. Esimerkkinä tästä on syyskuussa 2026 tehty päätös pääkirjasto Metson kahvilatoiminnan käyttöoikeussopimuksesta. Kilpailutuksessa lähes 20 vuotta paikkaa hoitanut paikallinen yrittäjä hävisi kansainväliselle ketjulle, vaikka laatupisteissä eroa voittajaan ei ollut. Ratkaisevaksi tekijäksi muodostui hintavertailu, sillä 60 pistettä 100:sta tuli hinnasta ja jossa vertailtiin sekä asiakkaalle tarjottavaa hintatasoa että kaupungille maksettavaa vuokraa. Tällainen rakenne palkitsee järjestelmällisesti toimijaa, joka pystyy kattamaan yhden kohteen ohuen katteen laajemmalla liiketoiminnallaan ja mittakaavaeduillaan, mikä on tyypillisesti mahdollista juuri suurille, monialaisille yrityksille, ei paikalliselle yhden toimipisteen yrittäjälle.

Hankintalaki antaa kaupungille merkittävää harkintavaltaa vertailuperusteiden asettamisessa, kunhan ne liittyvät hankinnan kohteeseen, ovat syrjimättömiä eivätkä anna hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta. Käytettävissä on muun muassa seuraavia keinoja, joilla voitaisiin tukea kaupungin omaa strategista tavoitetta ilman että kenellekään annetaan suoraa etua koon tai sijainnin perusteella:

– hinnan ja laadun painotuksen tarkastelu tapauskohtaisesti, erityisesti kun kyse on paikkaan ja yhteisöön sidoksissa olevasta palvelusta – vähimmäislaatutason asettaminen ennen hintavertailua – yhteisöllisyys ja sosiaalinen vastuu esimerkiksi nuorten, osatyökykyisten tai pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi – henkilöstön kokemus ja koulutus kohteen kannalta erityisiin asiakaskohtaamisiin – lähiruoan ja lyhyiden toimitusketjujen osuus tarjonnasta –käyttöoikeussopimuksissa vuokran irrottaminen kilpailtavista tekijöistä ja sen määrittäminen kiinteäksi – laatukriteerien kytkeminen aidosti hankinnan kohteeseen, kuten palvelun jatkuvuuteen, henkilöstön kokemukseen ja paikkaan liittyvään

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

erityisosaamiseen – hankinnan jakaminen pienempiin osiin, kun se on tarkoituksenmukaista

Jotta kaupunginhallituksen hyväksymät strategiset painopisteet eivät jää vain tavoitetasolle, olisi tärkeää, että ne konkretisoituvat myös yksittäisten kilpailutusten tarjouspyyntöjen ja vertailuperusteiden tasolla.

Kysyn seuraavaa:

1. Miten kaupungin hankinnan strategisen painopisteen "kaupungin hankinnat ovat houkuttelevia eri kokoisille tarjoajille" toteutumista seurataan ja edistetään käytännössä yksittäisten kilpailutusten valmistelussa, ei vain kokonaistason mittareissa?
2. Onko kaupungilla olemassa ohjeistusta siitä, miten hinnan ja laadun painotusta sekä käyttöoikeussopimusten vuokran roolia vertailuperusteena tulisi harkita palveluissa, jotka ovat vahvasti sidoksissa paikkaan ja yhteisöön (esim. kirjasto-, kulttuuri- ja muut lähipalvelut)?
3. Onko kaupunki arvioinut, missä määrin nykyiset kilpailutuskäytännöt, erityisesti käyttöoikeussopimuksissa käytetty hinta- ja vuokrapainotteinen vertailu, tosiasiallisesti tukevat tai heikentävät pk-yritysten ja paikallisten toimijoiden mahdollisuuksia menestyä kilpailutuksissa?
4. Voidaanko hankintaohjeistusta kehittää niin, että hankinnan valmistelussa arvioitaisiin systemaattisesti myös vaikutukset pienten ja paikallisten toimijoiden osallistumismahdollisuuksiin, osana hankinnan strategisten painopisteiden toimeenpanoa?
5. Miten hankinnan strategisten painopisteiden toteutumisesta yksittäisten kilpailutusten tasolla raportoidaan jatkossa kaupunginhallitukselle, jotta poliittinen ohjaus ja seuranta olisi mahdollista myös tällä tarkkuustasolla?

Pormestari Ilmari Nurmisen vastaus Johanna Kirjavaisen valtuustokyselyyn:

Kaupunginhallituksen 27.4.2026 § 152 hyväksymiin hankinnan strategisiin painopisteisiin sisältyy toimenpide, jon-ka mukaisesti kaupungin hankintojen houkuttelevuutta eri kokoisille tarjoajille vahvistetaan. Toimenpidettä edis-tetään ja seurataan osana kaupungin hankintojen johtamis- ja valmistelumallia. Eri kokoisten yritysten osallistu-mismahdollisuuksia edistetään hankintalainsäädännön sallimissa puitteissa. Kaupungin hankintaohje ja hankin-talaki edellyttävät hankintojen tehokasta, avointa, tasapuolista ja syrjimätöntä toteuttamista. Hankinta-lain muutosten myötä hankintojen jakaminen osiin on lähtökohtana EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa 1.10.2026 alkaen. Hankinnoissa tehtävät ratkaisut perustuvat aina hankintakohtaiseen arviointiin ja hankinnalle asetettavien vaatimusten tulee liittyä hankinnan kohteeseen.

Vastaukset kysymyksiin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

1. Miten kaupungin hankinnan strategisen painopisteen "kaupungin hankinnat ovat houkuttelevia eri kokoi-sille tarjoajille" toteutumista seurataan ja edistetään käytännössä yksittäisten kilpailutusten valmistelussa, ei vain kokonaistason mittareissa?

Tampereen kaupunginhallituksen 27.4.2026 § 152 hyväksymiä hankinnan strategisia painopisteitä edistetään ja seurataan päätöksen mukaisesti ja osana kaupungin vakiintunutta hankintojen johtamis- ja valmistelumallia. Strategiset painopisteet konkretisoituvat lautakuntien strategian toteutussuunnitelmien hankintalinjauksissa sekä kategoriasuunnitelmissa, mitkä ohjaavat hankintojen valmistelua. Yksittäisen hankinnan valmistelussa linjaukset viedään hankinnan tavoitteisiin, toteutustapaan, laajuuteen, vaatimuksiin ja vertailuperusteisiin. Seuranta toteutuu osana strategisten painopisteiden, kategoriasuunnitelmien ja yksittäisten hankintojen ja sopimusten normaalia seurantaa.

Hankintakohtaisessa valmistelussa arvioidaan muun muassa hankinnan osiin jakamista, vaatimusten oikeasuhtaisuutta, sopimuskautta sekä valinta- ja vertailuperusteiden yhteyttä hankinnan tavoitteisiin. Eri kokoisten yritysten osallistumismahdollisuuksia edistetään esimerkiksi ennakoivalla viestinnällä, markkinakartoituksella ja -vuoropuhelulla, riittävällä tarjousajalla, kohtuullisilla vaatimuksilla ja oikeasuhtaisilla sopimusehdoilla.

Kyselyssä tuodaan esiin keinoja, jotka ovat osittain hankintalain mahdollistamia hankinnan suunnitteluratkaisuja, mutta niiden käyttö edellyttää aina hankintakohtaista arviointia. Hankinnoissa voidaan hyödyntää esimerkiksi hinnan ja laadun painotusta, vähimmäislaatuvaatimuksia, henkilöstön osaamista ja sosiaalisen vastuullisuuden ehtoja, kun vaatimukset liittyvät hankinnan kohteeseen ja kohtelevat tarjoajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Paikallisuutta, yrityksen kokoa tai aiempaa toimittajasuhdetta ei sen sijaan voida käyttää tarjoajaa suosivina perusteina.

2. Onko kaupungilla olemassa ohjeistusta siitä, miten hinnan ja laadun painotusta sekä käyttöoikeussopimusten vuokran roolia vertailuperusteena tulisi harkita palveluissa, jotka ovat vahvasti sidoksissa paikkaan ja yhteisöön (esim. kirjasto-, kulttuuri- ja muut lähipalvelut)?

Kaupungin hankintaohjeen mukaisesti vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen, oltava syrjimättömiä ja turvattava todellinen kilpailu. Hinnan ja laadun painotukselle ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena asettaa ennalta tietyntyyppisiin hankintoihin sovellettavaa suhdetta. Painotuksen tulee perustua tapauskohtaiseen arvioon siitä, millä tekijöillä saadaan hankinnan käyttötarkoitukseen nähden kokonaistaloudellisesti edullisin ja laadultaan tarvetta vastaava lopputulos. Käyttöoikeussopimuksissa hinnan, laadun ja mahdollinen vuokran painotus määritellään hankintakohtaisesti hankinnan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tavoitteiden sekä toiminnallisen ja taloudellisen kokonaisuuden perusteella.

3. Onko kaupunki arvioinut, missä määrin nykyiset kilpailutuskäytännöt, erityisesti käyttöoikeussopimuksissa käytetty hinta- ja vuokrapainotteinen vertailu, tosiasiallisesti tukevat tai heikentävät pk-yritysten ja paikallisten toimijoiden mahdollisuuksia menestyä kilpailutuksissa?

Kaupungilla arvioidaan osana hankintojen kehittämistä ja yksittäisten hankintojen valmistelua, miten hankinnan laajuus, rakenne, vaatimukset ja vertailuperusteet vaikuttavat erikokoisten toimijoiden osallistumismahdollisuuksiin. Markkinakartoituksissa voidaan pyytää potentiaalilta toimittajilta näkemyksiä esimerkiksi painoarvoista ja vertailuperusteista. Kilpailutuskäytäntöjä ja saatuja kokemuksia arvioidaan hankinnan luonteen ja merkittävyyden edellyttämällä tavalla myös hankinnan jälkeen. Lisäksi tarjoajille suunnatulla palautekyselyllä kerätään kokemuksia tarjouspyyntöjen laadusta ja vuorovaikutuksesta kilpailutuksen aikana. Saatua tietoa ja palautetta hyödynnetään hankintakäytäntöjen kehittämisessä. Käyttöoikeussopimuksissa vertailuperusteita arvioidaan suhteessa hankinnan toiminnalliseen ja taloudelliseen kokonaisuuteen huomioiden myös toimittajalle siirtyvä riski.

4. Voidaanko hankintaohjeistusta kehittää niin, että hankinnan valmistelussa arvioitaisiin systemaattisesti myös vaikutukset pienten ja paikallisten toimijoiden osallistumismahdollisuuksiin, osana hankinnan strategisten painopisteiden toimeenpanoa?

Kaupungin voimassa olevan hankintaohjeen mukaisesti hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Vaikutuksia eri kokoisten toimijoiden osallistumismahdollisuuksiin arvioidaan kategoriasuunnittelussa sekä yksittäisten hankintojen suunnittelussa ja tarjouspyyntöaineiston valmistelussa. Hankinnan valmisteluryhmissä arvioidaan markkinatilannetta, hankinnan laajuutta ja osiin jakamista, soveltuvuusvaatimuksia, sopimusrakennetta sekä vertailuperusteita siten, että ne tukevat avointa ja syrjimätöntä kilpailua ja mahdollistavat erikokoisten tarjoajien osallistumisen.

Kaupungin pienhankintaohjeessa ohjataan hyödyntämään kansallisen kynnysarvon alittavissa hankin-noissa paikallista markkinaa, kun se on mahdollista ja pyytämään tarjouksia paikallisilta yrityksiltä, mikäli paikallista tarjontaa on.

5. Miten hankinnan strategisten painopisteiden toteutumisesta yksittäisten kilpailutusten tasolla raportoidaan jatkossa kaupunginhallitukselle, jotta poliittinen ohjaus ja seuranta olisi mahdollista myös tällä tarkkuustasolla?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus hallintosäännön (16.6.2026) 14 §:n mukaan päättää hankinnan konsernitason strategisista linjauksista. Kaupunginhallitus hyväksyy hankinnan strategiset painopisteet sekä seuraa niiden toteutumista vuosittain hankintatoimen tilannekatsauksessa. Yksittäisiä hankintapäätöksiä tekevät hallintosäännön, toimintasääntöjen ja delegointipäätösten mukaiset toimivaltaiset toimielimet ja viranhaltijat. Kaupunginhallituksella on hallintosäännön mukainen otto-oikeus alaisensa viranomaisen tekemiin päätöksiin.

Vuosittainen tilannekatsaus on tunnistettu tarkoituksenmukaiseksi tavaksi muodostaa strategisen ohjauksen kannalta tarpeellinen kokonaiskuva hankintatoiminnasta. Hankinnan strategisten painopisteiden seuranta, hankintojen kaupunkitasoinen tilannekuva ja kehittämistoimet muodostavat raportoinnin kokonaisuuden. Yksittäisten kilpailutusten yksityiskohtainen raportointi ei olisi päätöksenteon näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Mallin mukaisesti poliittinen ohjaus ja seuranta kohdistuu tavoitteisiin, tuloksiin ja kehittämistarpeisiin samalla, kun yksittäisten hankintamenettelyjen valmistelu ja päätöksenteko säilyvät toimivaltaisilla viranomaisilla.

Valmistelijat: talousjohtaja Mikko Koskela ja kehittämispäällikkö Marika Pakkanen, konsernihallinto / talousyksikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 40

Valtuustokysely iltapäiväkerhojen käyttöasteen kehittymisestä - Laura Vänskä ja Johanna Kirjavainen

TRE:4949/12.00.01/2026

Päätös
Merkittiin.

Perustelut
Iltapäiväkerhojen porrastetuista maksuista luovuttiin lukuvuoden 2025–2026 alussa ja niiden tilalle otettiin käyttöön yksi kiinteä maksu, 160 euroa kuukaudessa. Aamulla järjestettävästä kerhotoiminnasta luovuttiin, ja tätä on pyritty kompensoimaan aloittamalla alkuopetuksen koulupäivät jo klo 8:15. Myös kesäkerhojen hinnat ovat nousseet ja kerhojen määrää on vähennetty.

Pienituloisilla perheillä on mahdollisuus saada maksuvapautus kerhomaksuista. Maksuvapautuksen saavat myös perheet jotka ovat lastensuojelun asiakkaita, sekä perheet, joissa kerhotoimintaa tarviwtseva lapsi on kehitysvammainen.

Kysymme seuraavaa:

1. Kuinka maksujen korotukset ovat vaikuttaneet iltapäiväkerhojen ja kesäkerhojen käyttäjämääriin kesinä 2024-2026 ja lukuvuodesta 24–25 kuluvaan lukuvuoteen?
2. Kuinka iso osa käyttäjistä molemmissa kerhoissa on maksuvapautuksen saaneita ja miten tämä vertautuu kesään 2024 ja lukuvuoteen 24-25? Kun maksuvapautuksen saaneiden ja maksavien perheiden määrien kehitys huomioidaan, kuinka suuri kaupungille toteutunut säästö molemmista kerhoista erikseen on ja miten säästötoimenpiteillä tavoiteltu säästö on toteutunut?
3. Aamukerho loppui lukuvuoden 2025 alusta ja tällöin tarkoituksena oli, että aamukerhon loppuminen kompensoidaan aloittamalla alkuopetuksen koulupäivät jo kello 8.15. Miten tämä on toteutunut?

Apulaispormestari Anne-Mari Jussilan vastaus Laura Vänskän ja Johanna Kirjavaisen valtuustokyselyyn:

1. Kuinka maksujen korotukset ovat vaikuttaneet iltapäiväkerhojen ja kesäkerhojen käyttäjämääriin kesinä 2024-2026 ja lukuvuodesta 24–25 kuluvaan lukuvuoteen?

Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä on vähentynyt lukuvuodesta 2024–2025 (3115) lukuvuoteen 2025–2026 (2504) yhteensä 611 lapsella. Lukuvuoden 2026-2027 iltapäivätoimintaan ilmoittautuneita oli syyskuun alussa 2 366 lasta.

Käyttäjämäärien muutoksen perusteella ei voida yksin tehdä johtopäätöstä yksittäisen tekijän vaikutuksesta, vaan kehitystä tulee

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tarkastella osana laajempaa palvelukokonaisuutta. Osa lapsista osallistuu seurakunnan tai järjestöjen järjestämään avoimeen iltapäivätoimintaan tai muuhun kerhotoimintaan.

Kesäkerhojen määrä ja niihin osallistuneiden lasten määrä väheni selvästi vuodesta 2024 vuoteen 2025. Kesällä 2024 oli 18 kesäkerhossa yhteensä 1332 lasta. Vuonna 2025 kesäkerhoja oli 9, joissa oli yhteensä 658 lasta. Vuonna 2026 osallistujamäärä (628) oli vuoden 2025 tasolla. Kesällä 2026 kesäkerhojen määrä kasvoi yhdellä uudella Eteläpuiston kesäkerholla.

2. Kuinka iso osa käyttäjistä molemmissa kerhoissa on maksuvapautuksen saaneita ja miten tämä vertautuu kesään 2024 ja lukuvuoteen 24-25? Kun maksuvapautuksen saaneiden ja maksavien perheiden määrien kehitys huomioidaan, kuinka suuri kaupungille toteutunut säästö molemmista kerhoista erikseen on ja miten säästötoimenpiteillä tavoiteltu säästö on toteutunut?

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta maksuvapautuksen saaneet ovat oikeutettuja maksuvapautukseen myös kesäkerhoissa.

Iltapäivätoiminta / maksuvapautuksen saaneita:

lukuvuosi 2024-2025 yht. 435 (14 % kaikista iltapäivätoimintaan osallistuneista)

lukuvuosi 2025-2026 yht. 542 (21,6 % kaikista iltapäivätoimintaan osallistuneista)

Kesäkerhot / maksuvapautuksen saaneita:

kesä 2025 yht. 140 (21,3 % kaikista kesäkerholaisista)

kesä 2026 yht. 163 (27,8 % kaikista kesäkerholaisista)

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ja kesäkerhojen maksujen korotukset olivat valittuja keinoja tasapainottaa perusopetuksen taloutta. Itse toimintaan ei asetettu säästötoimenpiteitä.

Lukuvuonna 2025-2026 aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuotot toteutuivat 387 029 euroa suurempana kuin lukuvuonna 2024-2025. Sen sijaan kesän 2026 kesäkerhojen maksutuotot olivat 23 120 euroa pienemmät kuin kesällä 2025.

3. Aamukerho loppui lukuvuoden 2025 alusta ja tällöin tarkoituksena oli, että aamukerhon loppuminen kompensoidaan aloittamalla alkuopetuksen koulupäivät jo kello 8.15. Miten tämä on toteutunut?

Aamukerhoa tarjottiin aiemmin klo 8.00 alkaen. Aamukerhon loppumisen jälkeen kaikille niille 1. luokan oppilaille, joilla on ollut välttämätön tarve koulun alkamiseen klo 8, on rehtorin toimesta mahdollistettu koulupäivän aloitus klo 8.15.

Perusopetuksen tuntijaosta vähennettiin lautakunnan päätöksellä 1 vuosiviikkotunti ensimmäisen luokan ympäristöopista. Tuntijaon muutos

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

aiheuttaa sen, että aikavälille 8.15–12.15 ei pystytä järjestämään kaikille luokille esimerkiksi kahta jakotuntia tai muita pedagogisia järjestelyjä. Huoltajilta on kysytty toive koulupäivän aloitusajankohdasta. Perheet ovat olleet tyytyväisiä järjestelyihin ja moni huoltajista toivookin koulupäivän alkavan klo 9.00 tai myöhemmin.

Kouluille tehdyn kyselyn mukaan lukuvuonna 2025-2026 ykkösluokkalaisten koulupäivistä 83 prosenttia ja kakkosluokkaisten 27 prosenttia koulupäivä alkoi klo 8.15. Lukuvuonna 2026-2027 vastaavat prosenttiluvut ovat ykkösluokkalaisten osalta 47 ja kakkosluokkalaisten osalta 11 prosenttia.

Valmistelijan yhteystiedot:

projektipäällikkö Monika Sola, puh. 040 801 6011 etunimi. sukunimi@tampere.fi

pedagoginen asiantuntija Leena Tiainen, puh. 040 801 6243 etunimi. sukunimi@tampere.fi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 41
Valtuustokysely Tammerinpuiston turvallisuudesta - Jocka Träskbäck

TRE:4950/09.00.01/2026

Päätös
Merkittiin.

Perustelut
Tampereen keskustan turvallisuustilanne on muuttunut huolestuttavaan suuntaan, kun esimerkiksi Tammerinpuiston ja asemanseudun levottomuus on lisääntynyt, eikä vakavia ongelmia ole saatu ratkaistua. Alueilla järjestyshäiriöt, ilkivalta, päihteiden käyttö ja huumekauppa ovat yleistyneet, ja se heikentää asukkaiden turvallisuuden tunnetta.

Tammerinpuiston tilanne on edennyt siihen pisteeseen, että viereistä monitoimitaloa käyttävien lasten ja nuorten vanhemmille lähetettiin viesti, jossa kehotetaan välttämään puistossa liikkumista. Kaupunkilaisten yhteinen oleskelupaikka on siis muuttunut tilaksi, jossa liikkumista vältellään.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on huolissaan kaupunkilaisten turvallisuuden tunteesta ja toivoo, että tähän tilanteeseen puututaan viipymättä. Tästä syystä kysymme, että:

1. Millaisiin toimiin Tampereen kaupunki aikoo ryhtyä Tammerinpuiston ja asemanseudun tilanteen parantamiseksi ja mikä on keskustan turvallisuuden kehittämistyöryhmän rooli tässä työssä?
2. Tammerinpuistoon on suunniteltu kameravalvontaa ja parempaa valaistusta. Millä aikataululla nämä muutokset aiotaan toteuttaa ja mitä muita korjaustoimia näiden lisäksi on suunnitteilla?
3. Millaista yhteistyötä Sisä-Suomen poliisilaitoksen kanssa on asiassa tehty?

Pormestari Ilmari Nurmisen vastaus Jocka Träskbäckin valtuustokyselyyn:

Kaupunkiturvallisuuden kehittäminen on poikkeuksellisen vaativa tehtävä, sillä kaupunkitilassa, kuten Tammerinpuistossa ja asemanseudulla, näkyvät päihdehaitat, huumekauppa, häiriökäyttäytyminen ja väkivallan uhka liittyvät usein mielenterveys- ja päihdeongelmiin, asunnottomuuteen, toimeentulovaikeuksiin, työttömyyteen, yksinäisyyteen ja palvelujen ulkopuolelle jäämiseen. Taloudellinen epävarmuus, perusturvan riittämättömyys ja hyvinvoinnin eriytyminen voivat kasata huono-osaisuutta sekä lisätä palvelutarpeita ja turvattomuutta yhteisissä kaupunkitiloissa.

Tilanteeseen vaikuttavat myös ihmisten tavoittaminen ja palveluihin ohjautuminen, alueen valvonta, kaupunkiympäristön kunto sekä tilojen käyttötavat. Kyse ei siten ole vain järjestyksenpidosta, vaan monisyisestä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ilmiöstä, joka edellyttää pitkäjänteistä ja suunnitelmallista yhteistyötä. Toimissa on samalla vältettävä haavoittuvassa asemassa olevien leimaamista ja ongelmien siirtämistä alueelta toiselle.

1. Millaisiin toimiin Tampereen kaupunki aikoo ryhtyä Tammerinpuiston ja asemanseudun tilanteen parantamiseksi ja mikä on keskustan turvallisuuden kehittämisryhmän rooli tässä työssä?

Tampereen keskustan turvallisuuden kehittämisryhmä kokoaa yhteen kaupungin, Sisä-Suomen poliisilaitoksen, Pirkanmaan hyvinvointialueen, Tampere Tunnetuksi ry:n ja Artteli- kumppanuusyhdistys ry:n edustajat. Ryhmä kokoaa yhteistä tilannekuvaa ja seuraa keskustaa kokonaisuutena, jotta yhteen paikkaan kohdistuvat ratkaisut eivät vain siirtäisi haitallisia ilmiöitä toiselle alueelle. Ryhmän toiminta tukee kaupungin turvallisuussuunnitelman päivittämistä ja toimeenpanoa.

Asemanseudulla kaupungin, poliisin, Pirkanmaan hyvinvointialueen, VR:n, Väyläviraston, kiinteistöjen, vartiointiliikkeiden ja yritysten yhteistyötä on tiivistetty. Riskienhallinnan, turvallisuuden ja varautumisen tiimi on kutsunut keskeiset toimijat yhteiseen turvallisuustapaamiseen 2.12.2026. Tavoitteena on muodostaa yhteinen tilannekuva, selkeyttää eri toimijoiden rooleja ja sopia käytännön yhteistyöstä. Asemanseudun tarkastelussa huomioidaan ratapihahankkeen ja muuttuneiden kulkureittien vaikutukset alueen käyttöön ja turvallisuuden kokemukseen.

Tammerinpuistoon liittyen valmistellaan parhaillaan yhteistä toimenpidekokonaisuutta, johon kootaan ympäristöä, valvontaa, kohtaavaa työtä, palveluja, toimintaa ja viestintää koskevia toimia. Tavoitteena on vähentää haitallista käyttäytymistä, parantaa palveluihin ohjautumista ja vahvistaa yhteisten tilojen turvallista käyttöä. Kokonaisuus on pääaiheena keskustan turvallisuuden kehittämisryhmän kokouksessa 10.11.2026.

Kaupungin rahoittamassa ja A-klinikkasäätiön ja Tampereen A-Kilta ry:n toteuttamassa Rikotaan kaavaa -naapurustotyössä työparit jalkautuvat alueille, kohtaavat kaupunkilaisia, yrittäjiä ja muita toimijoita, välittävät havaintoja sekä ohjaavat ihmisiä tarvittaessa palveluihin. Esimerkkinä vaikuttavuudesta kesän 2026 keskustan työparin työssä kirjattiin 1 608 kohtaamista, 101 yrityskäyntiä ja 99 jalkautumiskertaa, ja yhteistyötä tehtiin noin 50 verkostotoimijan kanssa. Toiminnan jatkuvuutta turvataan pormestarin talousarvioesityksessä vuodelle 2027. Tavoite on jatkaa toimintaa kahdella työparilla Tullintorin, asemakeskuksen ja keskustan alueilla.

Vuoden 2027 talousarvioon on esitetty lisäresurssia myös kaupunkiturvallisuuden koordinoinnin vahvistamiseen liittyen. Lisäresurssin tarkoituksena olisi edistää tamperelaisten arjen turvallisuutta kehittämällä edelleen kaupungin poikkihallinnollista kaupunkiturvallisuustyötä. Tehtävässä tunnistettaisiin turvallisuusilmiöitä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

ja -haasteita, koottaisiin eri toimijoita yhteen sekä edistettäisiin konkreettisia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Keskeisiä teemoja voisivat olla esimerkiksi lähisuhdeväkivallan ehkäisy, häiriöiden ja väkivallan ennaltaehkäisy, väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisy, alueellinen turvallisuus sekä asukkaiden turvallisuuden tunteen vahvistaminen.

2. Tammerinpuistoon on suunniteltu kameravalvontaa ja parempaa valaistusta. Millä aikataululla nämä muutokset aiotaan toteuttaa ja mitä muita korjaustoimia näiden lisäksi on suunnitteilla?

Kameravalvonnan täydentämistä ja kehittämistä valmistellaan kaupunkiympäristön palvelualueella. Tavoitteena on vähentää nykyisten kameroiden katveita ja toteuttaa uusia kameroita. Kaupunki vastaa teknisen toteutuksen ja rahoituksen valmistelusta ja poliisi osallistuu valvontatarpeiden ja tarkoituksenmukaisten sijoituspaikkojen arviointiin. Toteutussuunnitelma tehdään alkuvuoden aikana ja asennus alustavan arvion mukaan kesällä 2027. Tammerinpuiston valaisimet on vaihdettu viime talvena uusiin.

Muita valmisteltavia toimia ovat siivouksen ja kunnossapidon mahdollinen tehostaminen, turvallisten käyttövälinejäteastioiden sijoittaminen, penkkien ja muiden oleskelurakenteiden tarkoituksenmukainen sijoittelu, jalkautuvan työn vahvistaminen sekä tapahtumien, kulttuurin ja muun yhteisöllisen toiminnan lisääminen. Tavoitteena on monipuolistaa puiston käyttöä ja lisätä myönteistä toimintaa eri vuorokaudenaikoina.

Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan keskustan turvallisuuden kehittämisryhmässä. Seurannassa voidaan hyödyntää poliisin ja muiden viranomaisten tietoja, naapurustotyön havaintoja, kaupunkilais- ja yrityspalautetta, käyttövälinelöytöjä, siisteyttä koskevaa tietoa sekä koetun turvallisuuden kehitystä.

3. Millaista yhteistyötä Sisä-Suomen poliisilaitoksen kanssa on asiassa tehty?

Sisä-Suomen poliisilaitoksen kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä sekä ylimmän johdon että operatiivisella tasolla. Kaupungin ja poliisilaitoksen johto arvioivat kokouksissaan turvallisuustilannetta ja linjaavat yhteistyön painopisteitä. Keskustan turvallisuuden kehittämisryhmässä poliisi osallistuu yhteisen tilannekuvan muodostamiseen, kehittämistarpeiden tunnistamiseen ja toimenpiteiden yhteensovittamiseen.

Operatiivinen yhteistyö tehdään laajasti eri palvelualueilla ja se sisältää havaintojen ja tiedon välittämistä, valvonnan kohdentamista sekä käytännön toimien yhteensovittamista.

Poliisi vastaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden valvonnasta. Poliisi on kohdistanut Tammerinpuistoon sekä näkyvää että siviilipukuista valvontaa. Kameravalvonnan kehittämistä valmistellaan poliisin tunnistamien tarpeiden perusteella. Naapurustotyössä syntyneitä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

havaintoja on välitetty poliisille ja muille ammattilaisille ja yksittäisissä tilanteissa on pyydetty poliisin tai ensihoidon apua.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 42

Valtuustokysely hankintaosaamisesta ja pk-yritysten toimintaedellytyksistä Tampereella - Pilvi Kuitu ja Tuila Jaatinen

TRE:5013/02.00.01/2026

Päätös
Merkittiin.

Perustelut
Tampereen pormestariohjelmassa 2025–2029 asetetaan selkeä tavoite pk-yritysten toimintaedellytysten vahvistamiselle ja kilpailutuksiin osallistumisen mahdollisuuksien parantamiselle. Kaupungin hankintojen strategisena tavoitteena on lisäksi varmistaa, että hankinnat ovat eri kokoisille tarjoajille houkuttelevia ja mahdollistavat vastuullisesti elinvoiman kasvua.

Tavoitteen toteutuminen ei kuitenkaan ratkea yksittäisillä kilpailutuskriteereillä. Siihen vaikuttavat jo hankinnan valmisteluvaiheessa esimerkiksi markkinavuoropuhelu, hankinnan tarkoituksenmukainen koko, rakenne ja esimerkiksi hankinnan jakaminen pienempi kokonaisuuksiin, soveltuvuusvaatimukset sekä hinta–laatusuhteen näkemyksellinen määrittely. Näissä ratkaisuissa tarvitaan sekä hankintalain että markkinoiden ja eri toimialojen tuntemusta.

Tampereen kaupungin hankinnat ovat vuositasolla mittava kokonaisuus. Lisäksi kaupungin tytäryhtiöillä on merkittävä hankintavolyymi ja vaikutus tamperelaisten yritysten toimintaympäristöön. Siksi on perusteltua tarkastella hankintaosaamista ja pk-yritysten osallistumismahdollisuuksia koko kaupunkikonsernin näkökulmasta.

Kysymme:

Miten Tampere varmistaa, että pormestariohjelman tavoite pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien parantamisesta toteutuu kaupungin ja koko kaupunkikonsernin hankinnoissa, ja miten konsernitasolla varmistetaan tähän tarvittava hankinta-, markkina- ja kilpailutusosaaminen?

Lisäksi kysyn:

1. Miten kaupunki arvioi ja seuraa sitä, miten hankintojen valmistelussa ja kilpailutusten rakenteessa toteutuvat pk-yritysten osallistumismahdollisuuksia koskevat strategiset tavoitteet?
2. Miten kaupunkikonsernissa varmistetaan, että kaupungin hankintojen strategiset tavoitteet, kuten pk-yritysten ja pirkanmaalaisten toimittajien osallistumismahdollisuudet, huomioidaan myös merkittävissä tytäryhteisöjen hankinnoissa, ja miten niiden toteutumista seurataan konsernitasolla?
3. Onko kaupungilla suunnitelmaa vahvistaa hankintaosaamista, markkinavuoropuhelua ja hankintojen vaikutusten seurantaa siten,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

että hankintojen strategiset tavoitteet näkyvät nykyistä paremmin myös käytännön kilpailutuksissa?

Pormestari Ilmari Nurmisen vastaus Pilvi Kuidun ja Tuila Jaatisen valtuustokyselyyn:

Tavoite pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien parantamisesta on kirjattu kaupungin hankinnan strategisiin painopisteisiin 2026–2029. Siihen on liitetty toimenpide ja mittarit, ja sen toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle. Tavoitetta edistetään erityisesti hankintojen valmisteluvaiheessa. Keinoja ovat markkinavuoropuhelu, hankintojen tarkoituksenmukainen rajaus ja osiin jakaminen, oikeasuhtaiset soveltuvuusvaatimukset sekä hankinnan kohteeseen liittyvät vertailuperusteet. Tytäryhteisöjä ohjataan konserniohjeen, omistajaohjauksen ja talousarviossa asetettavien tavoitteiden kautta. Hankintaosaamista vahvistetaan keskitetyllä hankintapalvelulla, kategoriajohtamisella, koulutuksella sekä hankintaprosessin ja hankintatiedon digitalisoinnilla.

Miten Tampere varmistaa, että pormestariohjelman tavoite pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien parantamisesta toteutuu kaupungin ja koko kaupunkikonsernin hankinnoissa, ja miten konsernitasolla varmistetaan tähän tarvittava hankinta-, markkina- ja kilpailutusosaaminen?

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.4.2026 kaupungin hankinnan strategiset painopisteet vuosille 2026–2029. Painopisteitä on neljä: taloudellinen vakaus, vaikuttava uudistuminen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys sekä toimintavarmuus. Taloudellista vakautta koskevaan painopisteeseen sisältyy toimenpide, jolla varmistetaan, että kaupungin hankinnat ovat houkuttelevia eri kokoisille tarjoajille ja mahdollistavat elinvoiman kasvua. Mittareina ovat pk-yritysten osuus sopimuskumppaneista ja pirkanmaalaisten yritysten osuus tarjoajista. Tavoitetta tukevat myös kilpailun ylläpitämistä koskeva toimenpide, jonka mittarina on saatujen tarjousten määrä, sekä markkinayhteistyötä koskeva toimenpide, jonka mittarina on tehtyjen markkinakartoitusten osuus.

Painopisteet ohjaavat lautakuntien hankintalinjauksia. Ne tarkentuvat kategoriasuunnitelmissa tavoitteiksi, toimenpiteiksi ja mittareiksi, ja yksittäisen hankinnan valmistelussa ne viedään hankinnan laajuuteen, vaatimuksiin ja vertailuperusteisiin. Painopisteet on otettava huomioon myös kansallisen kynnysarvon alittavissa pienhankinnoissa.

Kaupungin hankintaosaaminen on koottu talousyksikön keskitettyihin hankintapalveluihin. Hankintapalvelut kilpailuttaa kynnysarvon ylittävät hankinnat, tukee palvelualueita hankinnan suunnittelusta sopimuskauden loppuun ja varmistaa yhdessä lakiasiainyksikön kanssa hankintojen lainmukaisuuden.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hankintalain vuoksi yrityksen kokoa tai sijaintia ei voida käyttää tarjoajaa suosivana perusteena. Pk-yritysten osallistumista edistetään siksi syrjimättömin keinoin, jotka parantavat kilpailua.

1. Miten kaupunki arvioi ja seuraa sitä, miten hankintojen valmistelussa ja kilpailutusten rakenteessa toteutuvat pk-yritysten osallistumismahdollisuuksia koskevat strategiset tavoitteet?

Seurantaa tehdään kolmella tasolla:

- **Kaupunkitaso:** Vuonna 2025 pk-yritysten osuus sopimuskumppaneista oli 50 prosenttia ja pirkanmaalaisten toimittajien osuus 40 prosenttia. Kilpailutuksissa saatiin keskimäärin 6,26 tarjousta.
- **Kategoriataso:** Hankintajohto ja palvelualueet seuraavat yhdessä kategoriasuunnitelmien tavoitteita ja mittareita.
- **Hankintakohtainen taso:** Valmistelussa arvioidaan hankinnan laajuus ja osiin jakaminen, soveltuvuusvaatimusten oikeasuhtaisuus, sopimuskausi, markkinavuoropuhelun tarve sekä vertailuperusteiden yhteys hankinnan tavoitteisiin.

Lisäksi tarjoajilta kerätään palautetta tarjouspyyntöjen laadusta ja kilpailutuksen sujuvuudesta, ja kilpailutuskäytäntöjä arvioidaan jälkikäteen. Toimittajien näkökulmasta mitattava innovaatio- ja yhteistyökykyindeksi oli 79. Painopisteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle hankintatoimen tilannekatsauksessa.

2. Miten kaupunkikonsernissa varmistetaan, että kaupungin hankintojen strategiset tavoitteet, kuten pk-yritysten ja pirkanmaalaisten toimittajien osallistumismahdollisuudet, huomioidaan myös merkittävissä tytäryhteisöjen hankinnoissa, ja miten niiden toteutumista seurataan konsernitasolla?

Tytäryhteisöt ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä, ja julkisoikeudellisina laitoksina ne ovat omia hankintayksiköitään. Kaupunki ohjaa niitä omistajaohjauksen kautta. Keskeiset ohjauksen välineet ovat:

- valtuuston hyväksymä tytäryhteisöjen konserniohje (19.5.2025 § 59)
- omistajaohjauksen periaatteet (10.11.2025 § 177)
- kaupunginhallituksen hyväksymä Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje (6.11.2023 § 453).

Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohjeen mukaan konsernijohto voi antaa koko konsernia koskevia ohjeita myös julkisista hankinnoista. Tytäryhteisön hallituksen on valvottava, että hankintalakia noudatetaan.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisökohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet. Vuodelle 2025 niitä asetettiin 66, ja niiden toteutumista seurataan osana konsernivalvontaa. Tytäryhteisöjen hankintaprosesseja arvioidaan myös konserniohjeen noudattamista koskevissa tarkastuksissa. Kaupunki selvittää, miten hankintojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

strategisten painopisteiden mittarit, kuten pk-yritysten ja pirkanmaalaisten toimittajien osuus, voidaan ottaa mukaan merkittävimpien tytäryhteisöjen tavoitteisiin ja konsernitason raportointiin.

3. Onko kaupungilla suunnitelmaa vahvistaa hankintaosaamista, markkinavuoropuhelua ja hankintojen vaikutusten seurantaa siten, että hankintojen strategiset tavoitteet näkyvät nykyistä paremmin myös käytännön kilpailutuksissa?

Kyllä. Painopisteille laaditaan toimenpidesuunnitelmat, ja markkinoiden kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään. Markkinakartoitusten osuutta seurataan mittarina, ja tulevista hankinnoista viestitään ennakoivasti hankintasuunnitelmien avulla. Hankintapalvelut kouluttaa palvelualueita, ja kategoriajohtaminen tuo substanssi- ja markkinaosaamisen hankintojen valmisteluun.

Vaikutusten seurantaa parannetaan hankintatietovarantoa koskevaan lakiin varautumalla. Laki mahdollistaa hankintojen seurannan laskutasolla. Lisäksi kehitetään hankinta- ja sopimushallintajärjestelmiä sekä ostamisen ja tilauksesta maksuun -prosessin järjestelmiä. Hankintaprosessin kehittämisessä ja tekoälyn hyödyntämisessä tehdään yhteistyötä Tampereen yliopiston kanssa. Näin strategiset tavoitteet voidaan kytkeä nykyistä systemaattisemmin yksittäisiin kilpailutuksiin ja niiden tuloksiin.

Valmistelijat: talousjohtaja Mikko Koskela ja kehittämispäällikkö Marika Pakkanen, konsernihallinto / talousyksikkö